

Quicos: 20 anys (i el que queda)

Aquesta formació prepara un disc commemoratiu, que podria arribar la primavera del 2013, i inicia els actes de celebració pel vintè aniversari a partir d'aquest Nadal

El Nadal del 1992, Quico el Célio i el Noi van començar a recórrer les TE. Ara són tot un referent català. / L'EBRE

TORTOSA C. F.

"Un ceguet cantarà el Nadal de poble en poble [...] Quico, descendent dels antics Célios de Remolins [...] és un artista fet i dret, un bohemí que menysprea el vil metall". Així recollia *La Veu del Baix Ebre* del 13 de novembre del 1992, ara fa justament vint anys, la primera notícia referent al naixement dels Quicos. Aleshores només eren dos personatges –el Célio i el Noi–, que per Nadal van traure al carrer algunes nades autòctones. Algunes d'aquestes ja les havia cantant abans el mateix Quico el Célio, el real, documentat per estudiosos com Moreira o Vergés Paulí en les seues obres, segons recordava la informació periodística.

Aquest duet va fer la primera actuació pública el 15 de desembre, al bar La Finestra. Tot seguit continuarien a la biblioteca de Tortosa, a la Cambra de Comerç o al casal d'avis de Roquetes. Poc temps després, al juny, se'ls uniria el tercer element del grup, el Mut de Ferreries. Des d'aleshores aquesta formació ha anat creixent fins a arribar a l'actualitat amb una salut de ferro, i havent esdevingut un dels referents més clars del folklore ebrenc.

"Fa vint anys no hi havia una identitat com hi ha ara que fes possible que la música tradicional de les Terres de l'Ebre estigués al carrer", recorda Artur Gaya, un dels dos impulsors d'aquesta formació, juntament amb Xavi Borràs. "La jota cantada se n'estava anant",

perquè l'adéu a la tradició de pàgels cantadors com ara Canalero, Teixidó o Noro era inexorable. La irrupció dels Quicos, i la seua proposta per combinar la música tradicional amb l'espectacle teatral, va servir per parar el cop i fer créixer la convicció que la jota és una música pròpia de les Terres de l'Ebre, i no introduïda per la proximitat de l'Aragó, com per error pensen en alguns punts de Catalunya, remarca Gaya. "Del que més contents podem estar com a grup és de l'aportació que en alguna mesura haguem pogut fer perquè tant les TE com Catalunya hagen acceptat que tenim una música pròpia, la jota, i que també és catalana. Que la cultura del país és rica i singular", diu Artur Gaya.

En vint anys de trajectòria, aquest

grup ha publicat onze discos (els àlbums dels Quicos i altres de paral·lels com ara bandes sonores o edicions dels espectacles en DVD), i ha fet prop de 1.500 concerts arreu de la geografia catalana. No obstant això, el País Valencià i les illes Balears també són punts molt presents en el quadern de viatge d'aquest grup, on a més s'inclouen altres referències destacades com ara Madrid, Saragossa, Bilbao o fins i tot París i Brussel·les.

Més recentment, han impulsat l'anomenada Casa de la Jota amb el suport del micromecenatge, un centre on volen difondre la jota cantada i ballada i on es podrà visitar una exposició sobre el passat, el present i el futur de la jota, i que durant el 2013 serà itinerant pel territori. ■

DESTACAT

Nou disc amb versions, remasteritzacions i temes inèdits

■ Els Quicos treballen des de fa mesos en l'organització dels actes per commemorar el seu vintè aniversari. El més immediat serà al desembre, quan oferiran un recital de nades de caràcter més íntim, recordant com van ser les seues primeres actuacions com a formació musical. Però la celebració no quedarà exclusivament en l'esfera reduïda: el grup té previst compartir l'aniversari amb els seus seguidors amb la publicació d'un nou disc i l'estrena d'un espectacle commemoratiu. El treball continuarà remasteritzacions d'alguns temes de la discografia dels Quicos, així com versions d'altres cançons seues conegudes, a més de temes inèdits. A hores d'ara treballen per tancar l'estructura d'aquest treball i el calendari i, posteriorment, de l'espectacle que servirà per presentar-lo i celebrar els vint anys d'aquest grup ebrenc. La previsió és que l'estrena del disc arribe durant la primavera vinent.